

TÔI ĐẾN VỚI "NGHỀ" CÔNG CHÁNH

Bài này trích từ bài viết cho buổi họp mặt AHCC ngày Jul-06-2002 ở Nam Cali, nhân dịp kỷ niệm 100 năm thành lập trường Công Chánh (1902-2002). Một nửa phần sau của bài viết vì có liên hệ nhiều với một số cá nhân anh em trong khóa nên xin được lược bỏ ở nơi đây: VMH.

Cá nhân của mọi anh em Công Chánh chúng ta có lẽ ít nhiều đều có một cái duyên nào đó với nghành Công Chánh. Đối với riêng khóa của chúng tôi, khóa 14 Kỹ sư Công Chánh và Địa Chánh, tôi không đủ điều kiện để thăm dò và tổng hợp cái duyên của anh em đối với nghề cầu cống, nhưng tôi nghĩ rằng nó sẽ rất lý thú nhưng cũng rất tình cờ như trường hợp của riêng tôi.

Ngay từ lúc còn nhỏ, có lẽ chỉ độ 5,6 tuổi, tôi vẫn thường được nghe, dù là nghe lỏm thõi, và vẫn còn nhớ mãi chuyện về một ông Tây Kỹ Sư Cầu Cống. Câu chuyện kể rằng cây cầu Bến Lức cũ của chúng ta là một trong những cây cầu dài nhất miền Nam trên QL4 đi về Long An đã được thiết kế bởi một Ông KSCC Tây hết sức tài giỏi. Ông tài giỏi đến mức là khi đi kiểm tra các cầu mới được xây cất, Ông không cần máy móc, dụng cụ nào cả mà chỉ cần cầm ba tongs đi bộ dọc cây cầu, và dùng cái ba tongs gõ gõ trên các đà sắt và sàn cầu để xem cầu có đủ sức chịu tải hay không? Có lần có người muốn thử tài của ông đã hỏi Ông khi Ông đi tiếp nhận một cây cầu sắt vừa mới được xây xong là cây cầu này chịu đựng được bao nhiêu tấn? Ông chỉ mỉm cười đi dọc theo cây cầu, gõ gõ nhẹ cây ba tongs trên các đà cầu và cuối cùng phán rằng "Cầu này chịu được 10 tấn". Người ta muốn thử tài Ông nên cân và chất tải đúng 10 tấn lên một xe cam nhông rồi cho chạy qua cầu. Cầu đứng trơ trơ y nguyên. Người ta muốn thử một lần nữa nên cho xe chạy trở lại, nhưng bận này có

người cắc cối quăng lên chiếc xe tải một cục sắt 1 kg. Xe từ từ đi qua cầu và đến giữa cầu thì cầu...xập, vì bây giờ xe nặng 10 tấn 1 kí. Cầu chuyen thật ngây ngô nhưng nghe lại hết sức lý thú đối với đầu óc non nớt của tôi lúc bấy giờ. Cái hình ảnh một Ông Tây râu kẽm, mặc đồ vét, với áo gilê, đội mũ, mang kiếng tròn, cầm ba tongs đi dọc theo cầu Bến Lức vừa đi vừa gõ vào vòm cầu luôn luôn hiện ra trong trí tưởng tượng của tôi nhất là mỗi khi được dịp về quê ở miền Tây, lúc ngồi trên xe đò trong lúc xe chạy rất chậm qua cầu, hay lúc ngồi trên xe đợi qua cầu (vì lúc đó cầu Bến Lức chỉ cho xe qua một chiều mỗi lần). Đó là những ấn tượng đầu tiên lúc còn ấu thơ của tôi về Ông KS CC cũng như về nghành Công Chánh. Sau này cây cầu sắt khi xưa đã được xây lại bằng một cầu Bê-Tông Tiền Áp và được các Kỹ Sư MHTT. và LTTr. của Tổng cục Kiều Lộ VN thiết kế và thẩm định thay cho Ông Tây râu kẽm. Theo tôi thì các Anh Th. và anh Tr. cũng đều có thể xem như là những legendary của người Việt chúng ta về cầu cống, na ná như Ông Tây râu kẽm trong trí tưởng tượng của tôi thủa nhỏ.

Khi tôi lớn lên và lên Trung Học, một phần vì đầu óc đã hiểu biết thực tế hơn, và một phần vì ham vui nhiều chuyện khác nên câu chuyện Ông Tây KSCC ít khi có dịp trở lại với tôi cho đến năm 1971. Năm đó, sau khi đậu Tú Tài 2, ước vọng của tôi là được đi ra nước ngoài du học, nhưng do chuyện gia đình năm đó tôi bắt đầu đi tìm hiểu về các trường Cao Đẳng để xin

thi vào. Tuy nhà của tôi lúc đó ở Chợ Lớn, chỉ cách trường Kỹ Sư Phú Thọ độ hơn 1 km, nhưng tôi chỉ đi ngang qua và chưa từng bao giờ bước vào Trung Tâm Kỹ Thuật cả. Lần đầu tiên dọ dẫm đi vào trường là để xin đơn thi tuyển, và nhờ đó mà tôi được biết thêm là trong khuôn viên trung tâm còn có các trường Công Nghệ, Hóa Học, Hàng Hải và Công Chánh. Tôi còn nhớ là năm đó trường Điện Tử dự thi khoảng 700 người và lấy vào chỉ có độ 11 người, nếu tôi nhớ không lầm. Ở trường Công Chánh thì số số dự thi khoảng 2000 và dự trù tuyển vào 40 sinh viên. Cả Trung Tâm năm đó tổ chức thi cùng ngày và nếu nộp đơn thi vào trường này thì không được dự thi ở một trường nào khác trong Trung Tâm. Tôi phân vân nên xin mẫu đơn ở cả hai trường Điện và Công Chánh, đem về nhà diễn đơn và ít ngày sau cầm cả hai mẫu đơn lên lại Trung Tâm. Tôi cầm hai mẫu đơn đi qua đi lại từ Điện qua Công Chánh, rồi Công Chánh qua Điện nghe ngóng, nghe người ta bàn để xem nên nộp đơn vào trường nào. Trong một lần trở qua trường Công Chánh, tôi còn nhớ là phía trước trường có để một cái bàn nhỏ dường như có một cõi thơ ký, và một vị giảng viên trong trường, mà sau này chúng tôi được biết đó là Thầy Tư, làm việc ở phòng thí nghiệm Quang Điện của trường. Tôi còn nhớ là khi tôi và một vài học sinh khác đang đứng gần bàn ghi danh thì bỗng nhiên Thầy cất giọng nói rồn ràng rất lớn và nói chung chung không nhìn vào ai cả: "Thôi đi mấy anh ơi, mấy anh có thi ở đâu thì thi chở thi ở đây không đậu được đâu, đi chỗ khác thi đi, khỏi mất công!!!".

Thật tình tôi cũng khá ngạc nhiên vì câu nói bàn lui khá lạ lùng và thẳng tánh của Thầy Tư, nhưng có lẽ một phần vì hiếu kỳ, một phần vì tự ái của tuổi trẻ bị khích tướng, nên tôi nghĩ ngay trong đầu: "KÊ ĐI TỚI LUÔN" và tôi lảng lặng xé bỏ đơn thi vào trường Điện và nộp vào trường Công Chánh, kệ nó cho tới luôn, tới đâu

thì tới. Năm đó cuộc thi kể ra cũng khá khó đối với tôi là một học sinh mới tốt nghiệp trung học, lại thuộc loại không học hành nhiều, nhưng có lẽ nhờ "phước chủ may thầy" nên tôi cũng đậu được vào trường Cao Đẳng Công Chánh.

Tôi bắt đầu vào nghề Công Chánh kể từ đó, và bao nhiêu nước đã chảy qua cầu, nhưng lâu lâu rảnh rỗi ngồi ngẫm nghĩ lại, tôi đều mỉm cười một mình về ý tưởng ngây thơ khi còn bé của mình về chuyện Ông Tây KSCC. Dù sao đó cũng là một cái duyên lý thú đã đưa tôi đến với nghành Công Chánh, và cho dù có vật đổi sao đổi, tôi biết rằng hình ảnh Ông KSCC cầm ba tong bước đi gõ gõ trên cầu sẽ không bao giờ phai nhòa trong ký ức của tôi.

Mấy mươi năm qua, cuộc đời của anh em Công Chánh chúng ta cùng chung với vận mệnh của đất nước đã trải qua biết bao thăng trầm và thay đổi bể dâu. Nhưng có lẽ mỗi người chúng ta đều mong mỏi trong một ngày không xa, những Kỹ Sư Cầu Cống từ khắp nơi trên thế giới sẽ có dịp đổ về VN, bắt tay cùng anh em Công Chánh trong nước đi xây lại những cây cầu không những đi qua Sông Tiền, Sông Hậu, Sông Hương hay sông Hồng, mà còn góp phần bắt những nhịp cầu vượt qua những hố sâu của chia rẽ đã bị đào sới bởi chiến tranh, hận thù và đấu tranh giai cấp phi lý. Ngày đó nếu điều kiện sức khỏe của các Ái Hữu Công Chánh trưởng thượng, lão luyện, không còn cho phép các vị đảm nhiệm việc quản trị xây dựng cầu nữa, thì chắc chắn sẽ có nhiều Ái Hữu của thế hệ chúng tôi, kế thừa kinh nghiệm nơi đàn anh cũng như tổng hợp các kiến thức xây dựng đa dạng phong phú ở khắp nơi, sẽ xin tình nguyện cầm ba tong để giám định cho các nhịp cầu của đất nước.

Văn Minh Hồng, Khóa 14 Kỹ Sư Công Chánh.